

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 10P/11/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6622200607
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Gibaľová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2022:6622200607.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Jankou Gibaľovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: V. bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov: matka V., štátny občan Slovenskej republiky, zast.: splnomocnená zástupkyňa JUDr. Soňa Petrusová, Adyho 34, 984 01 Lučenec a otec H. štátny občan Slovenskej republiky, o zvýšení výživného, takto

rozhodol:

I. M e n í s a rozsudok Okresného súdu Lučenec číslo konania 8P/73/2013 - 53 zo dňa 25.09.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 10.10.2013 v časti týkajúcej sa výživného na maloletú V. tak, že súd z v y š u j e vyživovaciu povinnosť otca H. zo sumy 40,- Eur mesačne na sumu 170,- Eur mesačne, počnúc dňom 18.02.2022.

II. Takto určené výživné j e o t e c p o v i n ň ý platiť vždy mesačne vopred k rukám matky maloletého dieťaťa do 20. dňa toho ktorého mesiaca.

III. Zročné výživné na maloletú V. za obdobie od 18.02.2022 do 31.05.2022 vo výške 441,- Eur súd p o v o ľ u j e otcovi platiť v mesačných splátkach po 20,- Eur spolu s bežným výživným až do zaplatenia pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplatenie čo i len jednej splátky tak, že prvú splátku zaplatí do 20. dňa v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom rozsudok nadobudne právoplatnosť.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka maloletého dieťaťa sa návrhom doručeným súdu dňa 18.02.2022 v spojení s návrhom zo dňa 02.03.2022 domáhala zvýšenia výživného na maloleté dieťa zo sumy 40,- Eur mesačne na sumu 200,- Eur mesačne 01.09.2021. Zameškané výživné navrhla povoliť otcovi splácať v mesačných splátkach po 50,- Eur. Svoj návrh odôvodnila skutočnosťou, že právoplatným rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 8P/73/2013 zo dňa 25.09.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 10.10.2013, bolo manželstvo matky a otca maloletého dieťaťa rozvedené. Zároveň súd zveril maloletú V. do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal platiť výživné v sume 40,- Eur mesačne do 20-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky počnúc od právoplatnosti rozsudku. Od právoplatnosti tohto rozsudku sa zmenili pomery na strane maloletého dieťaťa. Maloletá je v súčasnej dobe žiačkou 5. ročníka B.. S tým súvisia rôzne výdavky: triedny fond 5,- Eur mesačne; knihy do školy, zošity, školské pomôcky 20,- Eur mesačne; kredit na telefón 6,- Eur mesačne; vreckové 20,- Eur mesačne; lieky, výživové doplnky 80,- Eur mesačne; olej na imunitu 56,33 Eur mesačne; ZRPŠ príspevok 10,- Eur ročne. Matka dcéru nakupuje oblečenie - 80,- Eur štvrťročne, obuv - 50,- Eur štvrťročne. Taktiež platí pre dcéru stavebné sporenie cca 15,- Eur mesačne.

Matka je v súčasnej dobe na predĺženej materskej dovolenke, nakoľko sa jej narodil z druhého vzťahu syn, maloletý J. Kvôli nepriaznivému zdravotnému stavu maloletého J. je stále na materskej dovolenke. Žijú s dcérou, synom a terajším priateľom v trojizbovom byte, ktorý je v jej výlučnom vlastníctve v Z.. Matkin priateľ J. sa podieľa na uhrádzaní výdavkov spojených s bývaním. Je živnostník a jeho mesačný príjem je cca 800,- Eur. Jediným príjmom matky je v súčasnej dobe rodičovský príspevok vo výške 422,- Eur. Mesačné náklady pozostávajú z úhrad: inkaso 173,- Eur, internet 21,- Eur, elektrina 57,- Eur, plyn 35,- Eur, strava pre 5 osôb cca 500,- Eur, drogéria pre 5 osôb cca 80,- Eur. Okrem toho uhrádza mesačne hypotéku (na rekonštrukciu bytu) vo výške 131,- Eur, paušál na mobilný telefón 22,- Eur mesačne. Tiež platí poisťku na byt 45,12 Eur mesačne (23,25 Eur a 21,60 Eur).

O otcovi maloletého dieťaťa nemá matka žiadne informácie, pretože od rozvodu manželstva sa s dcérou nijakým spôsobom nekontaktuje, a to ani na sviatky, nenavštevuje ju a okrem výživného sa iným spôsobom na výchove dieťaťa nepodieľa.

2. Otec maloletého dieťaťa zaslal súdu potvrdenie o príjme a uviedol, že jeho mzda je postihovaná exekučnými zrážkami v sume 5.000,- Kč mesačne (exekútorický úrad KZ.), splátkami voči VN. v sume 2.800,- Kč. Súčasne pravidelne každý mesiac dáva na bývanie 4.000,- Kč. Zároveň požiadal o výsluch prostredníctvom Okresného súdu v F..

3. Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom matky maloletého dieťaťa, výsluchom kolízneho opatrovníka, prečítaním rodného listu maloletého dieťaťa, potvrdenie o návšteve školy, príjmového pokladničného dokladu, zmluvy o stavebnom sporení, listinných dôkazov preukazujúcich výdavky na maloleté dieťa, rodného listu súrodenca maloletého dieťaťa, lekárskeho správ o zdravotnom stave súrodenca maloletého dieťaťa, listinných dôkazov preukazujúcich výdavky v domácnosti, lustrácie rodičov maloletého dieťaťa v katastri nehnuteľností, odpovede Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, potvrdenia o poberaní rodičovského prídavku matkou maloletého dieťaťa, potvrdenia o výške príjmu otca, správy kolízneho opatrovníka o prešetrení pomerov, odpovede Mesta F., potvrdenia od zamestnávateľa otca maloletého dieťaťa, zápisnice o výsluchu otca maloletého dieťaťa pred dožiadaným súdom, oboznámením spisu Okresného súdu Lučenec sp. zn. 8P/73/2013 a zistil tento skutkový stav:

4. Rodičmi maloletej V. sú otec H. a matka V. Rodičia maloletého dieťaťa boli manželia. Výkon rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a výška výživného boli upravené v rozsudku o rozvode manželstva. Maloletá je jediným dieťaťom otca. Matka má dve vyživovacie povinnosti, okrem maloletej V. aj k maloletému J.

5. Zo spisu Okresného súdu Lučenec sp. zn. 8P/73/2013 súd zistil, že rozsudkom č.k. 8P/73/2013-53 zo dňa 25.09.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 10.10.2013, súd rozviedol manželstvo rodičov maloletého dieťaťa a schválil dohodu rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, v zmysle ktorej súd zveril maloletú V. do osobnej starostlivosti matky. Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 40,- Eur mesačne počnúc právoplatnosťou rozsudku. Súčasťou rozsudku sa stala dohoda rodičov o úprave styku otca s maloletým dieťaťom, podľa ktorej je otec oprávnený stýkať sa s maloletou Ľubicou každú prvú sobotu v mesiaci v čase od 09.00 hod. do 16.00 hod. v prítomnosti matky.

6. Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec zo dňa 04.03.2022 matka maloletého dieťaťa V. nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie vedenej úradom. Poberá prídavok na dieťa a rodičovský príspevok. Otec maloletého dieťaťa H. nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie vedenej úradom a nepoberá dávky vyplácané úradom.

7. Z potvrdenia zamestnávateľa Gurmán Klub s.r.o., F. vyplýva, že priemerný čistý mesačný príjem otca maloletého dieťaťa za obdobie od 01/2021 do 03/2022 je 22.217,70 Kč (899,14 Eur) (01/2021 - 26.531,- Kč, 02/2021 - 23.735,- Kč, 03/2021 - 27.168,- Kč, 04/2021 - 24.044,- Kč, 05/2021 - 20.980,- Kč, 06/2021 - 24.786,- Kč, 07/2021 - 25.262,- Kč, 08/2021 - 16.639,- Kč, 09/2021 - 18.703,- Kč, 10/2021 - 25.771,- Kč, 11/2021 - 12.691,- Kč, 12/2021 - 18.083,- Kč, 01/2022 - 21.310,- Kč, 02/2022 - 22.524,- Kč, 03/2022 - 25.038,- Kč). Z príjmu sú vykonávané zrážky: 5.000,- Kč exekúcia čj. 1XXEX XXX/XX - XX JUDr. D. Mika; X.XXX,- Kč VUB Intrum Bratislava VS XXXXXXXX, XXXXXXXX, XXXXXXXX; X.XXX,- Kč poisťovňa.

8. Lustráciou v katastri nehnuteľností súd zistil, že otec maloletého dieťaťa nie je vlastníkom žiadneho nehnuteľného majetku. Matka je výlučnou vlastníčkou bytu č. XX na X. poschodí vo vchode č. X. v bytovom č. súp. XXXX zapísaného na LV č. XXXX v k.ú. Z..

9. Zo správy z prešetrenia pomerov kolíznym opatrovníkom vyplýva, že matka pri pohovore uviedla, že od roku 2013, kedy bolo ich manželstvo s otcom maloletej dcéry rozvedené a kedy bolo otcovi určené výživné v sume 40,- Eur mesačne, žiadne iné konanie na súde neprebehlo. Ona sa rozhodla podať predmetný návrh teraz, pretože životná úroveň neustále rastie, všetky náklady spojené s výchovou a výživou dieťaťa podstatne vzrástli a teda suma 40,- Eur mesačne nepostačuje na krytie týchto potrieb. Navyše sa matka v súčasnosti nevie zamestnať kvôli zdravotnému stavu maloletého syna. Podľa jej vyjadrenia otec platí výživné pravidelne v určenej sume, čo však spočiatku tak nebolo, preto bola nútená podať na neho trestné oznámenie. Počas vyšetrovania veci otec pristúpil k pravidelným platbám, ale výživné platí jeho matka (vidí to na výpisoch z účtu). Okrem toho otec iným spôsobom na výživu maloletej dcéry neprispieva, ani z príležitosti sviatkov nepošle napr. vyššiu sumu alebo nejakým iným spôsobom to nezohľadní. Otec sa od rozvodu o dcéru vôbec nezaujímal, ani ju nekontaktoval telefonicky a ani osobne, tiež ju nikto z jeho rodiny neoslovil. Vzhľadom na to maloletá dcéra otca nepozná. Za otca považuje matkinho partnera, ale vie, že to nie je jej biologický otec.

Matka je v súčasnosti na rodičovskej dovolenke, poberanie rodičovského príspevku jej bolo predĺžené z dôvodu zdravotného stavu maloletého syna. Výška rodičovského príspevku je 383,80 Eur a prídavku na dve maloleté deti je 51,76 Eur mesačne. Menovaná žije v spoločnej domácnosti s maloletými deťmi L'uL. ktorá je žiačkou 5. ročníka Základnej školy na HalA., priateľom PC. ktorý je samostatne zárobkovo činná osoba pri obsluhu CNC strojov a spoločným maloletým synom PC. Podľa udania matky príjem jej partnera je cca 800,- Eur mesačne. Obvodným pediatrom maloletej je MN., maloletá má absolvované všetky povinné prehliadky a povinné očkovania.

Všetci spoločne obývajú trojizbový byt, ktorý je v osobnom vlastníctve matky. Domácnosť je udržiavaná v čistote a v poriadku. Pani R. zotrvala na mesačných aj ročných výdavkoch, ktoré podrobne rozviedla vo svojom písomnom návrhu. Opravila len sumu poisťky na byt v tom, že je to platba ročná, nie mesačná. Suma 80,- Eur a 56,33 Eur ako výdavok na lieky a vitamíny a výživové doplnky je cena pre dve deti (V. a J.). Tiež matka platí dcére stavebné sporenie variabilne od 15,- Eur do 20,- Eur mesačne.

Matka trvá na podanom návrhu na zvýšenie výživného zo sumy 40,- Eur mesačne na sumu 200,- Eur mesačne od 01.09.2021. Matka o otcovi nemá žiadne vedomosti, vie len, že pracuje, ale nepozná názov zamestnávateľa ani výšku príjmu. Tiež uviedla, že po oboznámení sa s výškou príjmu otca a jeho vyjadrením k návrhu na zvýšenie výživného je možné z jej strany aj pozmeniť výšku navrhovanej sumy. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec konštatoval, že matka poskytuje vyživovaciu povinnosť maloletej dcére osobnou starostlivosťou, starostlivosťou o ich spoločnú domácnosť v rozsahu zodpovedajúcom potrebám maloletého dieťaťa a zároveň vlastným schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom. V súvislosti so starostlivosťou o maloleté dieťa matka vynakladá výdavky najmä na stravu, ošatenie, hygienu, ako aj výdavky súvisiace s plnením povinnej školskej dochádzky. Je nesporné, že na strane maloletého dieťaťa sa podstatne zmenili pomery jednak prirodzeným plynutím času, keďže od ostatnej úpravy výšky výživného uplynula doba cca ôsmich rokov. Za ten čas došlo k zmene pomerov na strane maloletej oproti pomerom v dobe posledného rozhodovania o výživnom v zmysle zvýšenia nákladov na uspokojovanie jej potrieb. K zvýšeniu výdavkov na maloleté dieťa došlo aj z objektívneho dôvodu - všeobecne známej skutočnosti rastu životných nákladov - cien tovarov a služieb ako aj subjektívnych dôvodov, akými sú fyzický, fyziologický, psychický a kultúrny rast dieťaťa. Maloletá V. nastúpila na druhý stupeň primárneho vzdelávania, s čím sú spojené zvýšené výdavky v súvislosti s plnením si školských povinností. Otec sa na výžive maloletej podieľa len sumou určenou súdnym rozhodnutím, a to 40,- Eur. Vzhľadom na tieto skutočnosti je úrad toho názoru, že zvýšenie výživného je v záujme maloletého dieťaťa a výšku vyživovacej povinnosti navrhuje určiť s prihliadnutím na odôvodnené potreby maloletej, ako aj reálne príjmové možnosti povinného rodiča.

10. Vo veci sa dňa 31.05.2022 uskutočnilo súdne pojednávanie.

11. Matka maloletého dieťaťa na pojednávaní trvala na podanom návrhu na zvýšenie výživného na maloletú, a to od podania návrhu (t.j. od 18.02.2022). Výživné navrhla vo výške 150,- Eur, prípadne podľa uváženia súdu. Všetko výživné má otec doposiaľ uhradené. Na otázku súdu, či pôžička, ktorú otec spláca vo výške 5.000,- Eur mesačne, bola pôžičkou, ktorú si zobrali otec s matkou za trvania manželstva a bola ňou hradená svadba a nákup detského kočíka pre maloletú dcéru, matka uviedla, že sa jednalo o pôžičku, ktorá išla na manželove dlhy, svadbu platili matkini rodičia, detský kočík platil krstný otec dieťaťa. Pôžička bola vzatá za trvania manželstva, ale ako dlžník je uvedený len manžel, dlhy vznikli pred uzavretím manželstva. Na otázku, či maloletá V. trpí nejakým ochorením, ktoré by si vyžadovalo pravidelné užívanie liekov alebo má zhoršený zdravotný stav, matka uviedla, že keď bola dcéra malá, mala časté angíny, preto užíva výživové doplnky. Z uvádzanej ceny liekov (lieky, výživové

doplnky 80,- Eur mesačne a olej na imunitu 56,33 Eur mesačne) asi polovicu tvoria výdavky pre dcéru. Dcéra užíva vitamíny C, D, rakytník, imunoglukán, asi raz štvrtročne tiež užíva lieky na predpis v hodnote 30,- Eur. Maloletá a jej mladší brat užívajú každý deň olej na imunitu Dotera, jedno balenie pre dve deti niekedy nevydrží ani mesiac.

12. Kolízny opatrovník odporúčal návrhu na zvýšenie výživného vyhovieť. Od poslednej úpravy výživného uplynulo podstatné časové obdobie, navyiac otec sa iným spôsobom na vyživovaní maloletého dieťaťa nepodieľa. Po zrátaní odôvodnených výdavkov maloletého dieťaťa matkou by sa aj navrhovaná výška výživného javila reálnou. Konečnú výšku výživného ponechal kolízny opatrovník na rozhodnutie súdu.

13. Otec maloletého dieťaťa sa na pojednávanie nedostavil, pričom súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti. Na žiadosť otca súd zabezpečil jeho výsluch prostredníctvom dožiadaného súdu v ČU.. Otec maloletého dieťaťa do zápisnice pred dožiadaným súdom Okresným súdom v F. uviedol, že s návrhom matky na zvýšenie výživného pre maloletú na 200,- Eur nesúhlasí. Uviedol, že by bol ochotný platiť výživné vo výške 100,- Eur, čiastka 200,- Eur je pre neho príliš vysoká. Otec maloletého dieťaťa ďalej uviedol, že je rozvedený, v súčasnej dobe žije na adrese F. s priateľkou. Spoločne bývajú na ubytovni ich spoločného zamestnávateľa D.u majú k dispozícii dve izby a kuchyňa je spoločná pre viac osôb. Priateľka dosahuje príjem asi 16.000,- alebo 18.000,- Kč mesačne, presne nevedel uviesť, ale príjem má menší ako on. Priateľka má v starostlivosti maloletého syna, je štátnou občiankou Ukrajinskej republiky, rozvedená, pracovala tu už skôr, ale v dobe vojny na N. vzala k sebe svojho syna a jeho otec zostal na N.. Výživné od neho nedostáva. Za bývanie vynaložia mesačne 6.000,- Kč vrátane energií, ďalej platia mesačne 4.000,- Kč na exekúciu, to je dlh, ktorý mu vznikol za trvania manželstva s bývalou manželkou ĽN., na tento dlh by bolo treba zaplatiť istinu asi 65.000,- Kč, aby už nerástli úroky, ale to pre neho neprichádza do úvahy, tieto peniaze nemá. Celkový dlh činí 360.000,- Kč, ale čiastka sa ešte zvyšuje o úroky. Peniaze si vtedy požičali na svadbu, potom sa narodila dcéra, nakúpili nový kočík a podobne. Potom má ešte jednu exekúciu, na ktorú platí mesačne čiastku 5.000,- Kč, tu mu zostávajú ešte tri splátky, to bolo pôžička od firmy Provident, vtedy sa ocitol vo finančnej tiesni a tak si požičal čiastku asi 15.000,- Kč, ale to sa mu navýšilo na 75.000,- Kč, takže túto čiastku bude mať doplatenú za tri mesiace, potom si ešte platí životné poistenie vo výške 1.171,- Kč mesačne. Je zamestnaný vo firme Gurman Klub s.r.o. ako robotník vo výrobe šalátov, chlebičkov a podobne, tu dosahuje príjem 21.475,- Kč, ako bolo potvrdené jeho zamestnávateľom. Žiadny iný príjem nemá, nepodniká, nepoberá žiadne renty, dôchodok, ani sociálne dávky, nemá žiadny majetok väčšej hodnoty, nemá ani osobný automobil, je vlastne nemajetný. Inú vyživovaciu povinnosť nemá. Má len základné vzdelanie. Jeho zdravotný stav je dobrý, nemá s ním zvýšené výdavky, je fajčiar, vyfajčí asi 10 - 15 cigariet denne. S maloletou dcérou nie je v žiadnom kontakte, matka si to nepriala, ihneď po rozvode mu povedala, že si nepraje, aby bol s dcérou v nejakom kontakte a on jej pranie rešpektoval. Nepíše jej, ani netelefonuje, žiadne darčeky jej nekupuje. Pravidelne jej zasiela len výživné. Na výživnom v súčasnej dobe žiadny dlh nemá, mal ho, ale tento už vyrovnal. Výživné zasiela matke na účet.

14. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

15. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

16. Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

17. Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

18. Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

20. Podľa § 78 ods. 1 a 3 zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

21. Podľa § 121 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa menia pomery.

22. Pokiaľ ide o zmenu rozhodnutia o výživnom na maloleté dieťa, v tejto súvislosti je nevyhnutné zdôrazniť, že každý z rodičov je povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu. Rozoznáva sa niekoľko foriem vyživovacej povinnosti. Vyživovacia povinnosť sa môže plniť osobnou starostlivosťou alebo tiež čiastočne starostlivosťou o domácnosť. Druhou formou je poskytnutie vecných plnení ako napríklad bývanie alebo stravovanie. Treťou formou vyživovacej povinnosti je platenie výživného ako peňažný príspevok na uhrádzanie potrieb maloletého dieťaťa. Rodič, ktorý sa o maloletého osobne stará, poskytuje maloletému prevažne vecné plnenie výživného, ako aj osobnú starostlivosť o maloletého. Naopak rodič, ktorý sa o dieťa nestará, prispieva na jeho výživu poskytnutím peňažného plnenia formou výživného.

23. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je obmedzené na obdobie, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť. Kedy nastane takýto právny stav závisí od okolností konkrétneho prípadu, pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa a vykonávať prácu, jeho odôvodnené záujmy a potreby, majetkové pomery a pod. V prípade, ak sa dieťa rozhodne pokračovať v ďalšom vzdelávaní, hoci už ukončilo prípravu na konkrétne povolanie, povinnosť rodičov vyživovať dieťa nezaniká.

24. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov; pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

25. Rozhodnutie o výživnom nie je rozhodnutím nemenným. Priznané výživné možno v zmysle § 78 ods. 1 zákona o rodine zmeniť v prípade, ak sa menia pomery. Citované zákonné ustanovenie vychádza z predpokladu, že výživné sa vždy určuje podľa stavu, ktorý existuje v čase, keď súd rozhoduje o výživnom. Plynutím času však môže nastať zmena pomerov ako na strane maloletého dieťaťa, a to v dôsledku pribúdajúceho veku, nárastom jeho odôvodnených potrieb, nákladov na štúdium, prípravou na budúce povolanie, tak aj na strane rodičov, a to zvýšením alebo znížením ich príjmu, prípadne pribudnutím alebo odbudnutím ich vyživovacích povinností.

26. Pri rozhodovaní o zmene rozsudku upravujúceho vyživovaciu povinnosť rodičov k dieťaťu je súd povinný skúmať zmenu pomerov, ktorá nastala od jeho právoplatnosti. Zmenou pomerov sa rozumie výrazná zmena v takých okolnostiach, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom a majú rozhodujúci vplyv na úpravu vyživovacej povinnosti.

27. Z vykonaného dokazovania má súd preukázané, že od poslednej úpravy výživného rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 8P/73/2013-53 zo dňa 25.09.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 10.10.2013, uplynulo takmer 9 rokov, pričom za tento čas sa podstatným spôsobom zmenili pomery na

strane maloletého dieťaťa, a zmenili sa pomery aj na strane rodičov. V čase pôvodného rozhodovania mala maloletá 2,5 roka, predškolské zariadenie nenavštevovala. Matka bola na rodičovskej dovolenke a poberala rodičovský príspevok vo výške 199,60 Eur. Otec dieťaťa bol nezamestnaný, nebol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie.

28. V súčasnosti má maloletá V., je žiačkou 5. ročníka Základnej školy v Z..

29. Matka maloletej pobera rodičovský príspevok vo výške 378,10 Eur mesačne a prídavok na dve maloleté deti vo výške 51,76 Eur mesačne. Vzhľadom na nepriaznivý zdravotný stav svojho mladšieho dieťaťa (maloletý Pavel Merňák, rok narodenia 2018) sa matka nemôže zamestnať.

30. Matka uviedla tieto bežné výdavky maloletého dieťaťa: triedny fond 5,- Eur mesačne, knihy, zošity, pomôcky 20,- Eur mesačne, kredit na telefón 6,- Eur mesačne, vreckové 20,- Eur mesačne, lieky, výživové doplnky, rybí olej na imunitu cca 68,- Eur mesačne (80 + 56,33 Eur mesačne na obe deti spolu), ZRPŠ 10,- Eur ročne (t.j. cca 1,- Eur mesačne), oblečenie 80,- Eur/štvrtročne (t.j. 26,70 Eur mesačne), obuv 50,- Eur štvrtročne (t.j. 16,70 Eur mesačne), stavebné sporenie 15,- Eur mesačne, spolu 178,40 Eur mesačne.

31. Matka okrem výdavkov na dieťa uviedla nasledovné výdavky: inkaso 173,- Eur mesačne, internet 21,- Eur mesačne, elektrina 57,- Eur mesačne, plyn 35,- Eur mesačne, poisťka byt 45,12 Eur ročne (3,76 Eur mesačne), strava (pre 5 osôb v spoločnej domácnosti - matka, maloletá Ľubica, maloletý Pavel, priateľ matky, starý otec) 500,- Eur mesačne, drogéria (pre 5 osôb) 80,- Eur mesačne, hypotéka (rekonštrukcia bytu) 131,- Eur mesačne, mobilný telefón 22,- Eur mesačne.

32. Otec maloletého dieťaťa je zamestnaný v spoločnosti Gurmán Klub, s.r.o., Kamenné Žehrovice. Jeho priemerný čistý mesačný príjem za obdobie od 01/2021 do 03/2022 činí 22.217,70 Kč (čo činí 899,14 Eur; kurz eur/czk podľa kalkulačky na stránke Národnej banky Slovenska www.nbs.sk <<http://www.nbs.sk>> ku dňu vyhlásenia rozhodnutia činil 1 euro = 24,71 Kč). V písomnom vyjadrení zo dňa 17.03.2022 (č.l. 64 spisu) otec dieťaťa uviedol tieto výdavky: exekučné zrážky 5.000,- Kč, splátky voči VUB Intrum 2.800. Kč, bývanie 4.000,- Kč. Zo zápisnice o vykonaní dôkazu pred dožiadaným súdom (č.l. 94 spisu) vyplýva, že otec uviedol nasledujúce výdavky: bývanie 6.000,- Kč mesačne vrátane energií, na exekúciu 4.000,- Kč mesačne, ďalšia exekúcia 5.000,- Kč (Provident), životné poistenie 1.171,- Kč mesačne. Vzhľadom na rozdielne vyjadrenia otca dieťaťa ohľadne jeho výdavkov na exekúcie a úvery vychádzal súd z potvrdenia zamestnávateľa (č.l. 92 spisu), kde sú špecifikované realizované „stále zrážky“ takto: exekúcia čj. 1XXEX/XXX/XX-XX JUDr. D. Mika - 5.000,- Kč, VUB Intrum Bratislava Y. - 2.850,- Kč, poisťovňa - 1.171,- Kč.

33. Súd zaviazal otca na platenie výživného vo výške 170,- Eur mesačne, pričom má za to, že určenie výživného v takejto výške zodpovedá potrebám maloletého dieťaťa s ohľadom na jeho vek, ako aj možnostiam a schopnostiam otca. Otec maloletého dieťaťa je zamestnaný, jeho priemerný čistý mesačný príjem činí 899,14 Eur. Matka maloletého dieťaťa je poberateľkou rodičovského príspevku v sume 378,10 Eur a prídavkov na dve maloleté deti vo výške 51,76 Eur, teda jej príjem nedosahuje ani polovicu príjmu otca. Rodičovský príspevok je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva oprávnenej osobe na zabezpečenie riadnej starostlivosti o dieťa (§ 1 ods. 2 zákona č. 571/2009 Z. z. o rodičovskom príspevku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). Táto dávka slúži na zabezpečenie riadnej starostlivosti o maloletého J.. Prídavok je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva oprávnenej osobe na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa a na čiastočnú úhradu školských potrieb na účel podpory plnenia školských povinností nezaopatreného dieťaťa (§ 1 ods. 2 zákona č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov). Na výchovu a výživu maloletej Ľubice teda slúži matkou pobieraný prídavok v sume 25,88 Eur.

34. Matka maloletého dieťaťa si plní vyživovaciu povinnosť k maloletej nielen osobnou starostlivosťou, ako aj poskytovaním ubytovania a stravovania. Pre úplnosť je potrebné zdôrazniť, že do výživného maloletých detí vstupujú aj náklady na bývanie v sume pripadajúcej na jedného člena domácnosti. Matka uviedla výdavky na inkaso 173,- Eur mesačne, elektrinu 57,- Eur mesačne, plyn 35,- Eur mesačne, poisťné za byt 45,12 Eur ročne (3,76 Eur mesačne), internet 21,- Eur mesačne, t.j. spolu 289,76 Eur, delené piati členovia domácnosti = 57,95 Eur na jedného člena domácnosti. Výdavky na stravu matka

vyčíslila v celkovej výške 500,- Eur mesačne pre 5 osôb (t.j. na jednu osobu cca 100,- Eur) a na drogériu 80,- Eur mesačne, čo na jedného člena domácnosti predstavuje 16,- Eur.

35. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že bežné mesačné výdavky dieťaťa teda predstavujú 178,40 Eur + výdavky súvisiace s bývaním (v sume pripadajúcej na jedného člena rodiny) 57,95 Eur = 236,35 Eur. K tomu je potrebné pripočítať ešte výdavky na stravu (100,- Eur mesačne na jedného člena rodiny) a drogériu (16,- Eur na jedného člena rodiny).

36. Vo vzťahu k výške zvýšeného výživného súd uvádza, že výživné na maloleté deti má prednosť pred inými výdavkami rodičov, a to predovšetkým pred úhradou úverov alebo napríklad aj pred platením poisťného, ktoré súd vo vzťahu k plneniu vyživovacej povinnosti na maloleté deti nepovažuje za nevyhnutné výdavky. Ak však súd pri výdavkoch otca zohľadnil poisťné 1.171,- Kč (47,40 Eur), vo výdavkoch dieťaťa zohľadniť stavebné sporenie 15,- Eur mesačne, ktoré predstavuje pre dieťa istotu do budúcnosti.

37. Na výsluchu pred dožiadaným súdom v O. otec dieťaťa uviedol, že spláca exekúciu na vymoženie dlhu, ktorý vznikol za trvania manželstva s matkou dieťaťa. Na istinu dlhu je potrebné zaplatiť ešte asi 65.000,- Kč (2.630,50 Eur), celkovo dlh činí 360.000,- Kč (14.569,- Eur) a čiastka sa ešte zvyšuje o úroky. Z obsahu spisu sp. zn. 8P/73/2013 v konaní o rozvod manželstva manželka uvádzala v súvislosti so žiadosťou o oslobodenie od súdnych poplatkov úver 5.600,- Eur vo VÚB banke z obdobia trvania manželstva. Na súdnom pojednávaní v predmetnom konaní o zvýšení výživného matka uviedla, že úver si otec dieťaťa zobral na svoje meno za trvania manželstva a boli z neho hradené jeho dlhy vzniknuté pred uzavretím manželstva. Okrem toho otec dieťaťa uviedol, že má aj ďalšiu exekúciu, na ktorú platí 5.000,- Kč mesačne. Keďže bol vo finančnej tiesni, požičal si sumu 15.000,- Kč, ktorá sa mu nakoniec navýšila na 75.000,- Kč. Vzhľadom na výšku celkových dlhov v porovnaní s výškou istiny úverov, ktorá výška dlhov nepochybne zahŕňa aj trovy exekúcie, sa súdu javí, že prístup otca maloletého dieťaťa k svojmu úverovému zaťaženiu a plneniu svojich finančných povinností nemožno hodnotiť ako zodpovedný. Otec maloletého dieťaťa má nakladať so svojím príjmom tak, aby neohrozil svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu. Súd však zohľadnil aj tú skutočnosť, že na úhradu v poradí druhej exekúcie zostáva otcovi dieťaťa uhradiť už len 3 splátky (túto informáciu poskytol otec na výsluchu 03.05.2022), teda najneskôr v mesiaci júl, prípadne august 2022 bude uvedená suma celkom uhradená. Súd zohľadnil tiež to, že otec nemá inú vyživovaciu povinnosť okrem vyživovacej povinnosti k maloletej V., pričom na výživu maloletej okrem mesačného výživného 40,- Eur neprispieva žiadnou sumou, ani sa na jej vyživovaní iným spôsobom nepodieľa, ani jej nekupuje darčeky pri príležitosti sviatkov. Súd tiež prihliadol na skutočnosť, že otec dieťaťa je fajčiar, pričom vyfajčí 10 až 15 cigariet denne, t.j. 15 až 22,5 krabičiek mesačne. Pri cene cigariet, ktorá sa pohybuje od 4,- Eur a viac za krabičku cigariet tak na uvedené vynaloží prinajmenšom 60 až 90 Eur mesačne. Súd preto výživné na maloleté dieťa v určenej výške považuje za primerané.

38. Súd len podporne uvádza, že podľa zaužívanej rozhodovacej praxe súdov výživné, ktoré platí povinný rodič na všetky deti, ku ktorým má vyživovaciu povinnosť, by malo predstavovať 20 % až 30 % čistého príjmu povinného rodiča. Mesačný príjem otca podľa jeho vyjadrenia predstavuje 899,14 Eur (22.217,70 Kč). Vyššie uvedené rozpätie sa teda v prípade otca maloletého dieťaťa pohybuje od 179,80 Eur do 269,70 Eur.

39. Za daného stavu dospel súd k záveru, že je nesporne dôvod na zvýšenie výživného na maloletú Ľubicu. Doposiaľ plnila vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu vo zvýšenej miere matka, a to jednak poskytovaním ubytovania, stravovania, ale aj osobnou starostlivosťou, pričom matka je limitovaná v možnosti zamestnať sa vzhľadom na zdravotný stav svojho mladšieho dieťaťa. Hoci matka žije v spoločnej domácnosti so svojím partnerom, ktorého príjem činí cca 800,- Eur mesačne a ten sa rovnako podieľa na úhrade nákladov domácnosti, tento podľa názoru súdu nemôže suplovať vyživovaciu povinnosť otca maloletej V..

40. Súd vychádzal z ustanovenia § 62 ods. 2 a § 75 ods. 1 zákona o rodine a dospel k záveru, že je v schopnostiach a možnostiach otca, aby plnil vyživovaciu povinnosť k dcére vo výške 170,- Eur mesačne a preto návrhu matky čiastočne vyhovel a zvýšil výživné na maloletú V. na sumu 170,- Eur mesačne od podania návrhu, t.j. od 18.02.2022. Zároveň súd rozhodol v súlade s § 76 ods. 1 zákona o rodine o spôsobe platenia a splatnosti výživného.

41. Zročné výživné za obdobie od 18.02.2022 (t.j. od podania návrhu) do 31.05.2022 (keďže v čase rozhodovania súdu už bolo splatné aj výživné v mesiaci máj 2022) súd vyčíslil v sume 441,- Eur. Súd zároveň zohľadnil skutočnosť, že otec bežné výživné v sume 40,- Eur platil pravidelne a nie je s jeho úhradou v omeškaní.

42. Zročné výživné súd vypočítal nasledovne:

- február 2022: zvýšenie výživného o 130,- Eur (t.j. 170,- Eur - 40,- Eur) : 28 dní (v mesiaci február 2022) = 4,64 Eur x 11 dní (od 18.02.2022 do 28.02.2022) = 51,- Eur;
- marec 2022: zvýšenie výživného o 130,- Eur;
- apríl 2022: zvýšenie výživného o 130,- Eur;
- máj 2022: zvýšenie výživného o 130,- Eur;
t.j. spolu 441,- Eur.

43. Toto zročné výživné súd vzhľadom na príjmové pomery povolil splácať otcovi v mesačných splátkach po 20,- Eur spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku.

44. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

P o u č e n i e : Otec maloletého dieťaťa je oprávnený podať proti rozsudku odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, Ulica Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne.

Matka maloletého dieťaťa a kolízny opatrovník nie sú oprávnení podať odvolanie, nakoľko sa po vyhlásení a odôvodnení rozhodnutia práva podať odvolanie výslovne vzdali (§ 368 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP, zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP, na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok).